

Protokol
z 5. zasadnutia Medzivládnej komisie pre hospodársku, priemyselnú
a vedecko-technickú spoluprácu
medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou

Piate zasadnutie Medzivládnej komisie pre hospodársku, priemyselnú a vedecko-technickú spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou (ďalej len „komisia“) sa uskutočnilo v Kyjeve dňa 8. decembra 2022.

Predsedom slovenskej časti komisie bol minister hospodárstva Slovenskej republiky Karel Hirman.

Predsedníčkou ukrajinskej časti komisie bola Olha Stefanishyna, podpredsedníčka vlády pre európsku a euroatlantickú integráciu Ukrajiny.

Predsedia komisie zdôraznili, že zasadnutie sa uskutočnilo v čase vojny, a že ruská invázia na Ukrajinu, ktorá začala 24. februára 2022, je odsúdeniahodným činom. Ide o porušenie medzinárodného práva a akt brutálnej agresie proti suverénnemu a nezávislému štátu. Slovenská strana vyjadrila svoju solidaritu s ukrajinským národom prostredníctvom multisektorovej a udržateľnej podpory Ukrajiny a sankcií Európskej únie (ďalej len „EÚ“) voči Rusku. Slovenská diplomacia a predstavitelia v bilaterálnych a multilaterálnych vzťahoch prispeli k vytvoreniu podmienok pre širokú škálu pomocných aktivít (vojenských, humanitárnych a hospodárskych), ktoré každodenne ovplyvňujú vývoj v štáte.

Ukrajinská strana vyjadrila poďakovanie za všestrannú podporu Slovenskej republiky, najmä v rámci jej predsedníctva vo Vyšehradskej skupine (júl 2022 – jún 2023).

Strany si zdieľali informácie o ekonomickej situácii v oboch krajinách vrátane vplyvu vojny na ekonomiky a životné prostredie.

Komisia ocenila rozhodnutie Európskej rady udeliť Ukrajine štatút kandidáta do EÚ. V rámci podpory ukrajinských aspirácií a príprav na členstvo v EÚ deklarovala Slovenská republika pripravenosť vymieňať si skúsenosti a podporovať Ukrajinu pri prispôbovaní jednotlivých sektorov požiadavkám a štandardom jednotného trhu.

Strany uznali potrebu posilnenej spolupráce na úrovni medzinárodných inštitúcií (ako sú EÚ, Organizácia Spojených národov – OSN, WTO – Svetová obchodná organizácia) v oblasti hospodárskej spolupráce (realizácia spoločných projektov) alebo v kontexte boja proti súčasným globálnym výzvam (vrátane účinkov COVID-19, potravinovej, klimateckej a energetickej krízy).

Strany uznali pripravenosť na posilnenie spolupráce v oblasti implementácie projektov financovaných prostredníctvom nástrojov (najmä finančných) medzinárodných organizácií a medzinárodných finančných inštitúcií (subjekty OSN, skupina Svetovej banky, rozvojové banky).

1. Hospodárska a investičná spolupráca, rozvoj podnikania

Komisia uznáva súčasné ukrajinské úsilie o úplnú implementáciu dohody o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou vrátane prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu (AA/DFCTA), ktorá je mimoriadne dôležitá v kontexte získania štatútu kandidátskej krajiny EÚ. Komisia uvítala nadobudnutie účinnosti nariadenia EÚ (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady

2022/870) o jednostrannej liberalizácii obchodu s tovarom dovážaným z Ukrajiny, ktorým sa v súvislosti s vojnou rušia všetky clá a kvóty na tovar na jeden rok. Ukrajinská strana oznámila plány na ďalšiu implementáciu dohody. Slovenská strana deklarovala svoju podporu v procese prispôsobovania sa štandardom EÚ.

Podľa ukrajinských štatistík vzrástol v roku 2021 obrat zahraničného obchodu s tovarom medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou v porovnaní s rokom 2020 o 20,9 % a dosiahol 1,922 mil. USD. Vývoz tovaru z Ukrajiny do Slovenskej republiky vzrástol 2,2-násobne na 999,4 tisíc USD, dovoz slovenského tovaru na Ukrajinu klesol o 19,3 % na 923,0 tisíc USD.

Za január až august 2022 vzrástol obrat zahraničného obchodu s tovarom medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o 32,1 %, v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2021 a dosiahol 1,643 mil. USD. Objem vývozu ukrajinského tovaru do Slovenskej republiky vzrástol o 51,2 % a predstavoval 1,059 mil. USD. Objem ukrajinského dovozu zo Slovenskej republiky vzrástol o 7,3 % a dosiahol 584 tisíc USD.

Na základe Štatistického úradu Slovenskej republiky dosiahol obrat zahraničného obchodu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou 1,601 mil. EUR v roku 2021 a v porovnaní s rokom 2020 vrástol o 57,95 %. Slovenský vývoz do Ukrajiny v roku 2021 vzrástol v porovnaní s rokom 2020 o 25,28 % a predstavoval 825,6 tisíc EUR. Slovenský dovoz z Ukrajiny v roku 2021 vzrástol o 118,62 % a predstavoval 775,9 tisíc EUR.

Za obdobie január až august 2022 bola kumulovaná hodnota obratu zahraničného obchodu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou 1,814 mil. EUR, čo predstavuje 84,05 % nárast v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2021. Slovenský vývoz do Ukrajiny bol 897 tisíc EUR, čo predstavuje 106,11 % nárast oproti roku 2021. Slovenský dovoz z Ukrajiny dosahoval 917,5 tisíc EUR, čo je predstavuje 66,61 % nárast v porovnaní s rokom 2021.

Ukrajina vyzvala Slovensko ako členský štát EÚ, aby podporilo urýchlené začatie rokovaní o podpísaní Dohody o posudzovaní zhody a akceptácii priemyselných výrobkov (ACAA) medzi Ukrajinou a EÚ.

Strany sa dohodli na výmene informácií o investičných príležitostiach a legislatíve v oblasti investičných aktivít.

Obe strany opätovne potvrdili dôležitosť zintenzívnenia obchodnej spolupráce medzi slovenskými a ukrajinskými podnikateľmi so zapojením Ukrajinskej obchodnej a priemyselnej komory a Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu a ďalších partnerských organizácií, ktoré majú záujem o spoluprácu (rozšírenie priamych kontaktov medzi ukrajinskými a slovenskými podnikateľmi, najmä v oblasti malého a stredného podnikania, účasť na odborných výstavách a veľtrhoch na Ukrajine a na Slovensku, organizovanie podnikateľských fór).

Ukrajinská strana odovzdá slovenskej strane zoznam objektov vo vlastníctve štátu, ktorých privatizácia je plánovaná v rokoch 2022-2023 a ponúkne slovenským investorom, aby sa zúčastnili na ukrajinskej privatizácii. V prípade záujmu slovenských firiem o účasť na privatizácii im Štátny fond majetku Ukrajiny poskytne poradenskú podporu a uľahčí realizáciu investičných projektov.

2. Spolupráca v obnove Ukrajiny

Povojnová obnova Ukrajiny bude bezprecedentnou výzvou a strany sa zhodli, že by mala byť založená na koncepcii „európskej cesty Ukrajiny“ a mala by sa zhodovať s integráciou Ukrajiny do EÚ.

Slovenská strana je pripravená zapojiť sa do projektov obnovy, či už v rámci spolupráce EÚ, na platforme multilaterálnych subjektov, ako aj bilaterálne.

Strany zdôrazňujú, že z dlhodobého hľadiska môže byť zapojenie Slovenskej republiky do procesu povojnovej obnovy Ukrajiny najdôležitejšou oblasťou hospodárskej spolupráce medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou. Vlády oboch strán preto podporia iniciatívy spolupráce slovenských a ukrajinských subjektov týkajúce sa projektov obnovy Ukrajiny. V blízkej budúcnosti by sa spolupráca mala zamerať na prípravu zoznamu oblastí a projektov, ktoré sa majú realizovať, v súlade s Plánom národnej obnovy Ukrajiny.

Na úrovni Úradu vlády SR vznikla koordinačná jednotka pre zapojenie Slovenskej republiky do obnovy Ukrajiny, ktorá pripravila pre ukrajinskú stranu konkrétnu ponuku na základe identifikácie záujmu slovenských organizácií zúčastniť sa na rekonštrukcii Ukrajiny. Na stretnutí v Užhorode 7. novembra 2022, ktoré sa uskutočnilo v rámci podnikateľskej misie, organizovanej ako súčasť komisie, bol prezentovaný slovenský návrh, ktorý obsahuje ponuku od takmer 280 zainteresovaných slovenských organizácií vrátane 240 podnikateľských subjektov. Slovenský návrh pokrýva všetky hlavné sektorové oblasti obnovy Ukrajiny prezentované ukrajinskou vládou na medzinárodnej konferencii v Lugane v júli 2022. Ukrajinská strana zabezpečí funkčné prepojenie medzi Koordinačnou jednotkou na Úrade vlády SR a ukrajinskou vládou inštitúciou poverenou riadením obnovy Ukrajiny na prípravu a realizáciu projektov obnovy Ukrajiny na základe slovenského návrhu. Obe strany preskúmajú možnosti a poskytnú si vzájomnú podporu pri zabezpečovaní financovania spoločne dohodnutých projektov z národných a medzinárodných zdrojov.

Strany sa tiež zhodli na potrebe pokračovať v iniciatíve koordinovať územné plánovanie prihraničných oblastí na miestnej úrovni vypracovaním vhodnej koncepcie územného plánovania, ktorá by mala zabezpečiť kombináciu infraštruktúrnych riešení, ekonomických zoskupení a reakcií na spoločné environmentálne výzvy v strategických plánoch rozvoja miestnych komunít, vypracovanie urbanistickej dokumentácie na miestnej úrovni a využitie územia.

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu vyjadrila záujem identifikovať partnerov z ukrajinskej strany na vládnej a regionálnej úrovni, zodpovedných za obnovenie ukrajinskej ekonomiky, s cieľom prepojiť ich so slovenskými podnikateľmi, a tak posilniť vzájomnú spoluprácu v tejto oblasti vrátane Štátnej inovačnej finančnej a úverovej inštitúcie.

3. Spolupráca v oblasti energetiky, obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti

Ukrajinská strana vyjadrila vďaka Slovensku za podporu európskych integračných snáh Ukrajiny a zdôraznila dôležitosť rozvoja bilaterálnych vzťahov v sektore energetiky, ktoré prispievajú k vzájomne prospešnej bilaterálnej hospodárskej spolupráci, a tiež k posilneniu energetickej bezpečnosti. Zmluvné strany sa dohodli na prehĺbení bilaterálnej spolupráce v oblasti dodávok zemného plynu, prepravy ropy, spoľahlivosti dodávok elektriny, spolupráce v oblasti rozvoja obnoviteľných zdrojov energie, energetickej efektívnosti a poskytovania vzájomnej pomoci v núdzových situáciách.

Strany opätovne potvrdili záujem o spoluprácu pri zabezpečení spoľahlivého a neprerušeného dlhodobého tranzitu ropy pre európskych spotrebiteľov južnou vetvou ropovodom Družba, ako aj o ďalší rozvoj takejto spolupráce.

Strany diskutovali o projekte prepravy rôznych druhov ropy cez územie Ukrajiny a Slovenska južným ropovodom Družba pri zabezpečení spoľahlivosti súčasných dodávok

ropy týmto ropovodom. Strany vzali do úvahy stav projektu ako Projektu vzájomného záujmu (PMI) Energetického spoločenstva, ktorý odráža jeho komerčnú realizovateľnosť a prioritu vo svetle ďalekosiahlych zmien na energetických trhoch a v medzinárodnom kontexte.

V tejto súvislosti strany vyzývajú národných prevádzkovateľov prepravy ropy, v prípade potreby aj so zapojením ďalších zainteresovaných spoločností, aby do konca marca 2023 navrhli súbor opatrení na riešenie technických opatrení pre prepravu rôznych druhov ropy.

Strany poskytnú oficiálnu podporu implementácii projektu Južná Družba a v rámci svojej kompetencie zabezpečia relevantné rozhodnutia na národnej a v prípade potreby aj na medzivládnej úrovni, čím prispievajú k čo najskoršej implementácii spomínaného súboru opatrení národnými operátormi a tiež k praktickej realizácii projektu.

Po núdzovej synchronizácii ukrajinskej energetickej sústavy s kontinentálnou európskou sústavou v marci a začatí komerčnej výmeny ukrajinskej elektriny 30. júna slovenská strana naďalej podporuje európsku integračnú snahu Ukrajiny vrátane zvýšenia dostupnej kapacity pre cezhraničný obchod s elektrinou medzi Ukrajinou a EÚ a dosiahnutie plnohodnotného členstva v ENTSO-E.

Slovenská strana plne podporuje prebiehajúci proces implementácie jednostranných aukcií pre cezhraničné toky pomocou platformy JAO, čo bude krokom vpred v pripojení Ukrajiny k EÚ a bude prezentovať transparentný a koordinovaný spôsob spracovania aukcií.

Ukrajinská strana informovala slovenských kolegov o nevyhnutnosti uzatvorenia dohody o núdzovej pomoci medzi energetickými sústavami Ukrajiny a Slovenska, aby sa zabezpečil úspešný a neprerušovaný priebeh zimnej vykurovacej sezóny 2022/2023. Strany sa dohodli, že vyvinú maximálne úsilie na uzavretie dohody o núdzovej pomoci v čo najkratšom čase.

Slovenská strana podporila aj projekt výstavby OHL 400 kV Mukačevo – Veľké Kapušany s cieľom zvýšiť čistú prepravnú kapacitu medzi Ukrajinou a Slovenskou republikou.

Strany vyjadrili záujem podporiť a prispieť k financovaniu tohto a ďalších projektov zameraných na zvýšenie čistej kapacity výmeny elektriny vrátane zapojenia príslušných programov financovania Európskej komisie.

Ukrajinská strana informovala slovenskú stranu o reformách ukrajinského trhu s plynom a možných možnostiach ďalšieho rozvoja spolupráce.

Strany uznali dôležitú úlohu spolupráce medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí pre zemný plyn oboch krajín pri zvyšovaní bezpečnosti dodávok pre obe krajiny.

Ukrajinská strana ponúkla, že zväží možnosti na zintenzívnenie spolupráce v rámci existujúcich plynárenských prepojení medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou, najmä čo sa týka zjednotenia existujúcich dvoch prepojovacích bodov do jedného virtuálneho a zavedení prideľovania kapacít prostredníctvom aukcií zo strany slovenských PPS.

Ukrajinská strana ponúkla zväziť možnosť zvýšenia pevnej kapacity v smere zo SR na Ukrajinu s cieľom rozvíjať ďalšiu integráciu ukrajinského a slovenského trhu s plynom, rozšíriť možnosť pre slovenské spoločnosti skladovať plyn v ukrajinských zásobníkoch. Tiež sa diskutovalo aj o plánoch slovenskej spoločnosti NAFTA a.s. navštíviť nový prieskumný vrt v oblasti Užhorodu prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti CNG LLC. Napriek náročnej geopolitickej situácii táto spoločnosť ako jedna z mála zahraničných investorov naďalej aktívne investuje do energetického sektora Ukrajiny.

Strany vyjadrili záujem o ďalšiu spoluprácu pri riešení svojej úlohy pri realizácii vodíkovej stratégie EÚ. Plynárenské sústavy oboch krajín po výskume a testovaní možností

využitia vodíka alebo zmesi vodíka na prepravu môžu zohrávať trvalú úlohu v rámci dekarbonizácie s využitím existujúcich možností pri preprave vodíka do Európy.

Ukrajinská strana informovala o naliehavých potrebách obnovy ukrajinskej energetickej infraštruktúry a víta poskytnutie finančného príspevku (vo forme grantu) do Fondu na podporu energetiky Ukrajiny, zriadeného v rámci Sekretariátu Energetického spoločenstva z iniciatívy Európskej komisie.

Ukrajinská strana informovala slovenskú stranu o nevyhnutnosti posilnenia štátnej energetickej kontroly v oblasti elektriny, tepla a trhu so zemným plynom, najmä pri rekonštrukcii ukrajinského energetického sektora. Preto je nevyhnutné poskytnúť materiálo-technickú podporu Štátnej inšpekcii energetického dozoru Ukrajiny (SIESU) pri vykonávaní monitorovacích a dozorných funkcií a ostatných úloh súvisiacich s hodnotením kvality realizácie opravných a reštaurátorských prác. Ide najmä o meraciu techniku, vytvorenie príslušných priemyselných metrologických laboratórií, zabezpečenie školení a certifikáciu personálu. Strany prejavili záujem o ďalšiu spoluprácu pri rozvoji kontrolného systému štátneho energetického dozoru, ktorý zabezpečuje kontrolu úloh stanovených vládou. Vyjadrili tiež pripravenosť vypracovať plán implementácie pomoci ukrajinskej strane a podporu pri realizácii vzájomných krokov v týchto otázkach.

Strany diskutovali o možnostiach účasti slovenských firiem na povojnovej obnove ukrajinskej energetickej infraštruktúry.

Slovenská strana bude podporovať a presadzovať poskytovanie financií na obnovu ukrajinskej energetickej infraštruktúry.

Strany prerokovali spoluprácu v oblasti skladovania zemného plynu: skladovanie strategických zásob slovenského zemného plynu v ukrajinských PZP (podzemných zásobníkoch) a potenciálne spoločných produktov so slovenským eustream, a.s. (cez prepojovacie body so Slovenskom) na zabezpečenie ďalších objemov prepravy cez slovenskú prepravnú sústavu a na skladovanie v PZP Ukrajiny.

Ukrajinská strana navrhla na posúdenie slovenskej strane prehodnotiť investičné projekty v oblasti „zelenej“ energie a fosílnych palív na obnovu energetickej infraštruktúry Ukrajiny, ktoré môžu byť obojstranne zaujímavé.

Strany zvážili návrh projektu v oblasti informačných technológií v energetike a dohodli sa sústrediť úsilie na účelnosť ich spoločnej implementácie a financovania na základe nákladov štrukturálnych fondov EÚ a iných zdrojov financovania: Situačné centrum Ministerstva energetiky Ukrajiny, E-spotrebiteľ, Biometánový register, Digitálna ropa a plyn, Bezpečné pripojenie a komunikácia.

Strany zvažovali perspektívne podporovať rozvoj projektov zelenej energie z obnoviteľných zdrojov (veterná, solárna, vodná, geotermálna energia atď.) v pohraničných regiónoch Ukrajiny a Slovenska, aby zabezpečili financovanie projektov z príslušných programov Európskej komisie ako sú napr. projekty spoločného záujmu (PCI), vrátane získania finančných prostriedkov z Fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, s cieľom zvýšiť podiel EK na financovaní projektov.

Strany sa dohodli na spoločnej účasti na príprave projektov zelenej energie, najmä projektov solárnej, veternej a vodnej energie. Takto bol podporený návrh na účasť firiem zo Slovenska na príprave projektov umiestnenia malých vodných elektrární na riekach Ukrajiny s cieľom zabezpečiť energetickú bezpečnosť obyvateľstva Ukrajiny a zabezpečiť neprerušované dodávky elektriny do územia častí Ukrajiny, ako aj vývoj a implementácia malých a mobilných solárnych elektrární pre potreby domácností a celých území. Strany

sa dohodli na prehĺbení bilaterálnej spolupráce v oblasti energetickej účinnosti a zelenej energie.

Strany sa dohodli na podpore spoločnej spolupráce pri vypracúvaní dlhodobých renovačných stratégií založených na celoeurópskej stratégii „Vlna renovácie pre Európu – Ekologizácia našich budov, vytváranie pracovných miest, zlepšovanie životov“. Vlna obnovy zahŕňa 3 oblasti: verejné budovy a sociálna infraštruktúra; dekarbonizácia vykurovania a chladenia; riešenie energetickej chudoby a energeticky neenergetických budov.

Strany sa dohodli na podpore spolupráce medzi Fondom energetickej efektívnosti (EEF) Ukrajiny a slovenskými agentúrami pri poskytovaní flexibilných nástrojov na obnovu budov (EEF je jedným z najúspešnejších projektov realizovaných spoločne s partnermi EÚ).

Strany sa zaviazali rozvíjať spoluprácu pri implementácii osvedčených postupov slovenskej energetickej efektívnosti pre ukrajinskú dopravu, najmä pre železničnú dopravu, a pre rozvoj projektov spoločného záujmu v oblasti energeticky efektívnej infraštruktúry dopravy.

4. Spolupráca v oblasti dopravy

Strany diskutovali o otázkach spolupráce v oblasti dopravy medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou.

Strany poukázali, že v podmienkach ruskej ozbrojenej invázie na Ukrajinu sa zdôrazňuje osobitný význam dopravného sektora, najmä dopravných koridorov a to z hľadiska podpory civilného obyvateľstva, prepravy humanitárnej a vojenskej pomoci, ako aj formovania hospodárskej výmeny vrátane exportu ukrajinského agropotravinárskeho a obilného tovaru.

Ukrajinská strana uviedla, že vysoko oceňuje podporu, ktorú slovenská strana poskytlá v prvých dňoch ruskej vojenskej agresie proti Ukrajine, a vyjadrila vďaku za zrušenie všetkých druhov povolení na medzinárodnú prepravu pre ukrajinských dopravcov.

Strany uvítali prijatie Dohody medzi Európskou úniou (EÚ) a Ukrajinou o cestnej preprave tovaru v Lyone 29. júna 2022. Dohoda obsahuje dočasnú výnimku z povolení na medzinárodnú cestnú prepravu obojstrannej a tranzitnej prepravy vykonávanej ukrajinskými dopravcami na území členských štátov EÚ a rovnaké prepravy vykonávané dopravcami EÚ na území Ukrajiny.

Strany sa dohodli na realizácii opatrení zameraných na rozvoj hraničnej infraštruktúry a zlepšenie voľného prekračovania hraníc cestnou dopravou.

Strany pozitívne hodnotia spoluprácu v rámci Spoločného slovensko-ukrajinského výboru pre kombinovanú dopravu, ktorého posledné zasadnutie sa konalo 17. februára 2022 vo forme videokonferencie.

Slovenská strana informovala o plánoch výstavby diaľnice D1 od Bidoviec po štátnu hranicu s Ukrajinou. Slovenská strana zároveň informovala, že Národná diaľničná spoločnosť (NDS) v súčasnosti pripravuje štúdiu realizovateľnosti tejto časti diaľnice D1.

Strany vzali na vedomie, že diaľničný prípojný bod dohodnutý v Dohode medzi Ministerstvom dopravy Ukrajiny a Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky o určení miesta napojenia plánovanej diaľnice na ukrajinskej strane a diaľnice D1 na slovenskej strane na ukrajinsko-slovenskej štátnej hranici juhozápadne od mesta Užhorod medzi obcami Storožnycja (Ukrajina) a Záhor (Slovenská republika) a ich prechod v prihraničných regiónoch je vzhľadom na stavebný ruch v oblasti považovaný za zastaraný.

Strany sa preto dohodli, že vhodnejším diaľničným napojením bude hraničný priechod vo Vyšnom Nemeckom a okolí Užhorodu. Slovenská strana poznamenala, že vyriešenie otázky nového prípojného bodu je nevyhnutné pre výsledky štúdie realizovateľnosti a následnú prípravu a výstavbu diaľnice D1. Z tohto dôvodu sa strany dohodli, že začnú odborné diskusie a potrebné kroky, ktoré povedú k zmene existujúcej Dohody z roku 1997 alebo uzatvoreniu novej Dohody podľa ich príslušných vnútroštátnych legislatívnych postupov.

V oblasti železnice obe strany prejavili ochotu spolupracovať na budúcich projektoch. Obe strany uznávajú potrebu krátkodobých riešení, ale aj potrebu zvážiť strednodobé a dlhodobé strategické plánovanie, zohľadňujúce dôsledky strategických projektov plánovaných susednými členskými štátmi EÚ s Ukrajinou. V prípade potreby sa určia doplnkové projekty a obe strany sa budú snažiť predložiť príslušné žiadosti o financovanie v budúcich výzvach CEF.

Slovenská strana deklarovala plnú podporu rozšíreniu infraštruktúry TEN-T o Ukrajinu a Moldavsko. Slovenská strana tiež zdôraznila, že rozvoj TEN-T v prístupujúcich krajinách by mal reflektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru v členských štátoch EÚ. Napríklad by sa mali realizovať projekty intermodálnych logistických terminálov týkajúce sa existujúcich zariadení a kapacít v prihraničných regiónoch. Investície do existujúcej alebo novej dopravnej infraštruktúry by preto mali zodpovedať súčasným a budúcim dopravným prúdom v oboch smeroch a mali by zohľadňovať aj jej bezpečnosť z vojenského hľadiska.

Strany vzali na vedomie výsledky efektívnej spolupráce medzi vládami Ukrajiny a Slovenskej republiky a príslušnými ministerstvami, vďaka čomu bola podpísaná Dohoda medzi Kabinetom ministrov Ukrajiny a vládou Slovenskej republiky o určení podmienok používania určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky na poskytovanie letových prevádzkových služieb určeným ukrajinským poskytovateľom letových navigačných služieb na medzinárodnom letisku Užhorod (ďalej len „dohoda“), čo umožňuje zabezpečiť plnú prevádzku letiska.

Ukrajinská strana informovala, že v roku 2021 bola na letisku Užhorod spustená realizácia projektu rekonštrukcie, generálnej opravy a výstavby letiskových objektov vrátane osvetľovacej sústavy. Podľa odporúčaní Štátnej leteckej správy Ukrajiny sa plánuje inštalácia približovacích svetiel a svetelného obzoru, ktorých vybavenie sa bude nachádzať na území SR do 900 m od hranice. Platná dohoda neupravuje pridelovanie takýchto zariadení na území Slovenskej republiky, čo znemožňuje realizáciu projektu.

5. Spolupráca v oblasti priemyselnej politiky

Strany zvážia možnosť rozvoja spolupráce medzi slovenskými a ukrajinskými spoločnosťami v oblasti výroby nákladných a osobných automobilov a dodávok produktov pre podzemné dráhy.

Ukrajinská strana predstavila zoznam automobilových závodov s celým výrobným cyklom – od vývoja a výroby až po dodávku hotových výrobkov zákazníkovi s následným technologickým servisom.

Ukrajinská strana vyjadrila pripravenosť predložiť slovenskej strane zoznam pripravovaných investičných projektov v oblasti priemyslu.

Strany opätovne potvrdili, že stretnutie dalo dodatočný impulz na zintenzívnenie bilaterálnej spolupráce, najmä v rámci dialógu medzi Ukrajinou a EÚ na vysokej úrovni o horizontálnych otázkach a špecifických priemyselných sektoroch s cieľom upozorniť a podporiť obnovu ukrajinského priemyslu a podporu domácich malých a stredných podnikov.

6. Spolupráca v oblasti zdravotníctva

Obe strany sa dohodli na nadviazaní spolupráce so Slovenskou republikou v oblasti medicínskeho vzdelávania a vedy.

Komisia odporučila:

- podporovať efektívnu spoluprácu medzi inštitúciami vyššieho lekárskeho vzdelávania Slovenskej republiky a Ukrajiny;
- vymieňať si skúsenosti z činnosti univerzitných kliník;
- rozvíjať výmenné programy pre študentov a učiteľov medzi inštitúciami vyššieho lekárskeho vzdelávania Slovenskej republiky a Ukrajiny;
- podporovať spoločný výskum v oblasti vývoja nových technológií v oblasti zdravotníctva.

Strany sa dohodli na pomoci pri poskytovaní expertnej/technickej podpory pri obnove zdravotníckej infraštruktúry Ukrajiny pred následkami vojny.

Strany vynaložia úsilie o spoluprácu pri implementácii cezhraničnej výmeny medicínskych údajov, výmene skúseností v oblasti telemedicíny, technológií umelej inteligencie a kybernetickej bezpečnosti.

Strany budú podporovať rozvoj spoločného vzdelávania ľudských zdrojov v oblasti zdravotníctva a rozvoja spolupráce medzi inštitúciami vyššieho zdravotníckeho vzdelávania, výmeny informácií o vzdelávacom procese, účasti vedeckých a pedagogických pracovníkov a študentov na vedeckých a praktických konferenciách vysokých škôl, výmene informácií o vedeckom výskume v súlade s európskymi predpismi.

Ukrajinská strana ponúkla nadviazať spoluprácu so strategickým nákupcom zdravotníckych služieb Slovenskej republiky s cieľom podporiť výmenu skúseností a osvedčených postupov riadenia, najmä pokiaľ ide o vývoj elektronických nástrojov, proces zisťovania potrieb obyvateľstva v oblasti medicínskych služieb, monitorovanie a vykazovanie zdravotníckych zariadení, osobitosti kontraktáčného procesu, nástroje rozvoja primárnej a špecializovanej lekárskej starostlivosti a pod., s cieľom dosiahnuť univerzálne pokrytie lekárskej pomoci obyvateľstva.

7. Spolupráca v oblasti technickej regulácie, normalizácie, metrológie, posudzovania zhody, akreditácie, dohľadu nad trhom a ochrany spotrebiteľa

Obe strany sa dohodli na pokračovaní spolupráce v rámci Dohody o spolupráci v oblasti normalizácie, metrológie a posudzovania zhody medzi Ministerstvom hospodárskeho rozvoja a obchodu Ukrajiny a Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR podpísanej 3. septembra 2013 v Bratislave.

V záujme ďalšieho rozvoja bilaterálnej spolupráce sa obe strany dohodli pokračovať v konzultáciách ukrajinských a slovenských odborníkov o aktualizácii Plánu spolupráce v oblasti technickej regulácie, normalizácie, metrológie, posudzovania zhody, akreditácie a dohľadu nad trhom s cieľom uľahčiť implementáciu Asociačnej dohody Ukrajina – EÚ, najmä pokiaľ ide o prípravu na podpis Dohody o posudzovaní zhody a akceptácii priemyselných výrobkov (dohoda ACAA)“.

Príslušné orgány Slovenskej republiky a Ukrajiny opätovne potvrdili svoj zámer pokračovať v plodnej spolupráci v oblasti sanitárnych a fytosanitárnych (SPS) opatrení.

8. Spolupráca v oblasti telesnej výchovy a športu a mládežníckej politiky

Ukrajinská strana vyjadrila uznanie slovenskej strane za podporu a pomoc poskytnutú ukrajinským športovým kolektívom, športovcom, mládeži, ktorí dočasne zostali a zostávajú na území SR z dôvodu ozbrojenej agresie Ruskej federácie proti Ukrajine.

Obe strany sa dohodli na rozšírení spolupráce v oblasti telesnej výchovy a športu a mládežníckej politiky v podmienkach ozbrojenej agresie Ruskej federácie proti Ukrajine, najmä v nasledujúcich otázkach:

- 1) Rastúci vplyv na medzinárodné športové organizácie v súvislosti s vylúčením zástupcov Ruskej federácie a Bieloruskej republiky z účasti na medzinárodných súťažiach a členstva v riadiacich orgánoch takýchto organizácií;
- 2) Spolupráca pri poskytovaní konzultácií a pomoci odborníkov po skončení ozbrojenej agresii - pri rekonštrukcii a vybavení športovej a mládežníckej infraštruktúry zničenej v dôsledku ozbrojenej agresie Ruskej federácie s prihliadnutím na moderné štandardy;
- 3) Podpora ukrajinských športovcov príslušnými športovými zväzmi a organizáciami Slovenskej republiky, najmä poskytovanie pomoci pri organizácii výchovného a tréningového procesu v Slovenskej republike;
- 4) Výmena skúseností podpory a rozvoja mládežníckeho športu, vrcholového športu, národných športových tímov;
- 5) Výmena skúseností o fungovaní Fondu na podporu športu SR;
- 6) Výmena skúseností z fungovania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (NIVAM) za účelom budovania partnerstva medzi NIVAM a Štátnou inštitúciou Celoukrajinského centra mládeže s cieľom zdieľať osvedčené postupy podpory mládeže.

Obe strany sa dohodli, že vynaložia svoje úsilie na prijatie špecifickej podpory vrátane pomoci, dobrovoľníckej podpory od miestnych, regionálnych a globálnych organizácií a iných potenciálnych miestnych, národných a medzinárodných zdrojov financovania a inej podpory.

9. Spolupráca v oblasti vedy a techniky

Strany diskutovali o stave bilaterálnej vedecko-technickej spolupráce medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou a dohodli sa na podpore realizácie spoločných výskumných projektov realizovaných pod záštitou Ukrajinsko-slovenského spoločného výboru pre vedecko-technickú a technickú spoluprácu.

Ukrajinská strana ponúkla vypracovanie návrhov Národnej vedecko-technologickej asociácie Ukrajiny ohľadom bilaterálnej spolupráce v oblasti vedy a inovácií.

10. Spolupráca v oblasti vesmíru

Strany podporujú podpísanie Memoranda o porozumení medzi Štátnou vesmírnou agentúrou Ukrajiny a Slovenskou agentúrou pre rozvoj investícií a obchodu s cieľom preskúmania možností ďalšej spolupráce v kozmických aktivitách.

Ukrajinská strana považuje za sľubné začať spoločné projekty v týchto smeroch:

- satelitné technológie;
- využitie pozemných staníc pri vesmírnych aktivitách;
- diaľkový prieskum Zeme;
- satelitná navigácia;
- informovanosť situácii vo vesmíre;

- výskum hlbokého vesmíru;
- kozmické počasie;
- startupové a vzdelávacie programy, zdieľanie príkladov dobrej práce.

Strany sa dohodli na začatí odborného dialógu s cieľom diskutovať o perspektívach spolupráce poskytovanej ukrajinskou stranou a ďalších smeroch v oblasti výskumu a využívania kozmického priestoru.

11. Spolupráca v oblasti cestovného ruchu

Strany zdôraznili dôležitosť spolupráce v oblasti cestovného ruchu a vymenili si informácie o aktuálnom dianí.

Strany sa dohodli na výmene skúseností a osvedčených postupov, najmä v oblasti analýzy údajov a štatistických systémov cestovného ruchu, vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti cestovného ruchu, právneho základu vidieckeho cestovného ruchu, ako aj marketingu turistických destinácií.

Ukrajinská strana vyjadrila záujem získať odbornú podporu zo slovenskej strany pri vytváraní metodických odporúčaní pre mechanizmus výpočtu priamych a nepriamych strát priemyslu počas vojnového obdobia, ako aj o vypracovanie cestovnej mapy pre oživenie cestovného ruchu vo vojnovom a povojnovom období.

Strany sa dohodli na organizovaní spoločných podujatí s cieľom podporiť cestovný ruch na Ukrajine počas vojny a rozvíjať turistický potenciál oboch krajín.

Strany sa dohodli, že budú pokračovať vo vzájomne výhodnej spolupráci v rámci Svetovej organizácie cestovného ruchu (UNWTO).

12. Spolupráca v oblasti digitalizácie aktivít územného plánovania

Strany prerokovali význam digitalizácie aktivít územného plánovania, ktorá je jednou z prioritných reforiem na Ukrajine a je zameraná na implementáciu Jednotného štátneho elektronického systému výstavby, na vytvorenie Jednotného informačného systému katastra nehnuteľností, registrov adries, budov a stavieb. Implementácia týchto informačných systémov prispeje k zvýšeniu transparentnosti činností územného plánovania a bude základom pre monitoring implementácie povojnovej politiky obnovy, zdrojom podkladov pre prijímanie operatívnych manažérskych rozhodnutí ako aj zdrojom dát pre povojnovú obnovu Ukrajiny.

Strany potvrdili dôležitosť zintenzívnenia výmeny skúseností v oblasti budovania informačného systému katastra nehnuteľností a registra adries.

Strany sa dohodli na začatí odborného dialógu s cieľom prediskutovať perspektívy spolupráce v oblasti smerovania rozvoja katastra nehnuteľností, zapojenia najlepších technologických riešení do výstavby geoinformačného systému katastra nehnuteľností, využitia metód a modelov spracovania údajov a obchodných prípadov pre využitie údajov geoinformačného systému pre rozhodovanie manažmentu.

13. Spolupráca v oblasti elektronických komunikácií

Strany sa dohodli, že zväžia možnosť poskytovania humanitárnej pomoci vo forme telekomunikačných zariadení pre poskytovateľov pevných a mobilných komunikačných služieb na Ukrajine.

Strany sa dohodli na zvážení možnosti obnovenia spolupráce v rámci Programu ďalšieho rozvoja vzťahov a spolupráce medzi SR a Ukrajinou na základe výsledkov pracovnej návštevy predsedu vlády SR Eduarda Hegera Ukrajina dňa 12. novembra 2021 v zmysle poskytovania pomoci Ukrajine pri implementácii Asociačnej dohody medzi Ukrajinou a EÚ v oblasti elektronických komunikácií.

Strany sa dohodli na zvážení možnosti spolupráce v oblasti rozvoja 5G, dopravných koridorov využívajúcich technológiu 5G, konverzie rádiových frekvencií v pásme 700 MHz z pozemného televízneho vysielania s cieľom spustenia mobilnej komunikácie 5G a uvedenia ukrajinskej distribúcie rádiových frekvencií do línií s európskou rádiovou frekvenciou.

Strany sa dohodli, že zvážia možnosť spolupráce na vybudovaní podmorského internetového spojenia medzi Áziou a Európou cez Čierne more.

14. Organizačné záležitosti

Strany sa dohodli na uskutočnení 6. zasadnutia komisie na Slovensku. Termín zasadnutia bude dohodnutý diplomatickou cestou.

Tento protokol bol podpísaný v Kyjeve dňa 8. decembra 2022 v anglickom, slovenskom a ukrajinskom jazyku, pričom všetky texty majú rovnakú platnosť. V prípade akýchkoľvek rozdielov má prednosť anglický text.

Karel Hirman

minister hospodárstva
Slovenskej republiky

a predseda slovenskej časti komisie

Olha Stefanishyna

podpredsedníčka vlády
pre európsku a euroatlantickú integráciu Ukrajiny

a predsedníčka ukrajinskej časti komisie